

Eriarvamus Riigikohtu kriminaalkolleegiumi 30. juuni 2014. aasta otsusele 3-1-1-14-14

1. Eesti rekordit tähistavat enam kui 200-leheküljelist Riigikohtu otsust ei ole võimalik kuue kohtunikuga nõunike aktiivsel abistamisel kokku panna täielikus üksmeeles ja hardas vaikus. Seisukohtade teatud lahknevus tuleneb vältimatult muu hulgas ka erinevast õigusmaailmavaatelisest arusaamast küsimuses, et milline on menetlusõiguse osatähtsus kohtuasja sisuks olevate asjaolude tuvastamisel. Selles küsimuses on võimalik eristada kahte äärmuslikku seisukohta. Ühe osa inimeste arvates on piltlikult öeldes tegelikult oluline vaid see, et dopingu kasutamine kui nähtus on kompromissitult ja ilma igasuguste „agadeta“ taunitav ning mistahes jutud täpsete protseduurireeglite vajalikkusest dopingu tuvastamiseks on käsitatav pelgalt vaid (juristide või nendelaadsete) keerutamisenähtusena täitmaks vaid enda kukrut. Teiste arvates on doping sotsiaalse nähtusena samuti põhimõtteliselt igati taunitav. Aga - ütlevad nad - doping sotsiaalse nähtusena ja dopingutarvitamine konkreetse sportlase poolt on ju täiesti erineva tasandi nähtused, millele ei saa läheneda ühtemoodi. Konkreetse inimkäitumise hindamisel ei saa ega tohi olemas olla mingit intuiitivset või ajakirjanduslikku tõde iseeneses ja lahutatult nõuetekohasest teest selle tõeni. Nõuetekohane tee selles kontekstis on selline, mida saab probleemideta nt Regio kaardile kanda. Ja omakorda: sõidu alustaja (ja/ või kaardilugeja) saab lugeda teed probleemitult kaardile kantuks tingimusel, kui ta julgeb olla täiesti veendunud kõigi ohutuks sõiduks vajalike liiklusmärkide olemasolus, samuti selles, et keegi ei hakka sõidu ajal mistahes õilsatel eesmärkidel liiklusmärke maha võtma, muutma ega juurde panema (näiteks paigaldama auto tagatulede valguses sissesõidu keelu märki) ja lõpuks ka selles, et seda teed ei hakata mingil hetkel pikemaks ehitama põhjendusega, et mõned teed võivadki alguses ekslikult tunduda ebamõistlikult lühikesena. Vabandust. Pidasin enesestmõistetavaks ja unustasin seetõttu mainida, et selle tee algust tähistab igal varahommikul üha uuesti heisatav loosung tekstiga: „Siit algab aus menetlus. Sõitke julgelt. Teiega ei saa juhtuda midagi halba, kui tunnete liiklusreegleid ja järgite neid“. Tõde tuvastamise nõuetekohase tee vääramatuse vajalikkuses veendunud on pidanud meie Põhiseaduse heuristilistest tõlgendustest kõige olulisemaks „avastust“, et §-st 14 on tuletatav (paraku: vaid tuletava) meie kõigi põhiõigus menetlusele ja korraldusele. Ehk siis kui kusagil Eestis riigis on kas juhuslikult või ka kavatselt jäänud rajamata nõuetekohane, usaldusväärne tee tõeni, on meil põhiõigus riigilt sellise tee rajamist nõuda. Siis vahepeal kontrollida, kas teehitajad on vahepeal kohal käinud. Ja siis jälle nõuda. Kui ei ole käinud.

2. Kohtunike laharvamus korral lahendatakse küsimus teadupärast hääletamisega ja vähemusse jäänud kohtunikul on õigus koostada eriarvamus. Küsimus kohtunike eriarvumuse tegelikust tähendusest Eesti õiguskorras ei ole seni saanud lõplikku vastust. Mina olen pidanud eriarvumusi Riigikohtu otsuste juurde eriti oluliseks just kriminaalmenetlusõiguslikes küsimustes ja seda tulenevalt KrMS § 2 p-s 4 sätestatust. Kui Riigikohtu lahendiga luuakse sisuliselt mingit uut menetlusõigust (ehk siis toimitakse õigusvaldkonnas, milles otsustamine Riigikogus eeldab PS § 104 p 14 kohaselt Riigikogu koosseisu häälteenamust) ja tehakse seda ilma tavalisele õigusloomele omase õiguspoliitilise diskussioonita, siis on eriarvamus sisuliselt ainuke võimalus mingigi diskussioonivõimaluse tekitamiseks. Leian, et kriminaalkolleegiumi 30. juuni 2014. aasta otsusest (edasivõetult Otsus) 3-1-1-14-14 on diskussioonikõlbulikumid järgmised küsimused.

3. Kõigepealt üks üldisem küsimus. Riigikohtu kriminaalkolleegiumi senises praktikas on mitmel korral (vt näiteks Riigikohtu kriminaalkolleegiumi kogu koosseisu otsus nr 3-1-1-46-08) selgitatud KrMS §-s 268 sisalduvat süüdistuse muutmise reeglistikku. Seejuures on

toonitatud, et ausa kohtumenetluse põhimõttest lähtuvalt ei ole lubatud süüdistatavat n-ö lõplikult (ilma süüdistatavat sellest eelnevalt teavitamata) üllatada süüdistuse poolsete uute mõttelendudega. Kriminaalkolleegiumi senises praktikas on üllatamise-mitteüllatamise küsimused olnud kõne all seoses materiaalõiguse kohaldamisega. Otsuse mitmete punktidega seoses väärib aga minu arvates edasist diskussiooni küsimus sellest, et kas ja millistes piirides on lubatud sisult menetlusõiguslik üllatamine sel teel, et kohtuasja lahendades antakse mingile kohtupraktikas pika aja jooksul kinnistunud arusaamale kas senisest oluliselt erinev või suisa vastupidine ning süüdistatava õiguspositsioone halvendav tõlgendus. Välisel vaatlusel (n-ö sõltumatule kolmandale) võib eriti küsitav olla see, kui ühe kohtulahendiga esitatakse lausa ridamisi uusi ja süüdistatava õiguspositsiooni oluliselt halvendavaid tõlgendusi. Näen juba ette, et see diskussioon ei saa olema lihtne. Näiteks selle tõttu, et kahtlemata võib ka (Riigi)kohtu praktika meie muutuvas maailmas olla muutuv. Kuidas aga vältida seejuures suurüllatusi? Kuidas üllatamist kompenseerida? Kas kohtupraktika kõik aastased suurüllatused võivad koonduda ühte kohtulahendisse? Kas tõesti ka siin on avalikul huvil kõikelegitimeeriv jõud?

4. Otsuses käsitletav esimene konkreetne oluline õiguslik problemaatika seondub menetluse mõistliku ajaga. Selles osas Otsuses avaldatud seisukohtades pean ma diskussioonikõlbulikuks väidet, et kahtlustatava X suhtes ei hakka mõistlik menetlusaeg kulgema hetkest, mil täiesti konkreetselt ja üheselt tuvastatult toimetati jälitustegevust just tema suhtes (nt anti luba just tema telefoni pealtkuulamiseks). Kõrvalpõikena: vaid nõustuda saab väitega, et üldjuhul ei ole kriminaalmenetluse algusaeg ja mõistliku menetlusaja arvestamise alguspunkt kokkulangevad. Seda aga põhjusel, et üldjuhul alustatakse ju menetlust n-ö fakti, mitte isiku suhtes. Muidugi ei ole põhjust seada ajalisi piiranguid toimingutele, mis veel mingil määral kellegi õigusi ei riiva. Kuid „mõistliku menetlusaja väline jälitustegevus“ on ikka midagi väga klassikaliste oksüümoronide hulka kuuluvat: me oleme ühel poolt teadlikud sellest, et jälitustoimingute näol on tegemist kõigist võimalikest kõige tõsisemate põhiõiguste riivetega ja püüame samas väita, et sellel jälitataval puudub õigus nõuda, et sellisel jälitamisel peaks olema siiski mingi mõistlik ajaline piir. Aga miks siis puudub selline õigus? Sellepärast, väidetakse Otsuses, et egas salajane pealtkuulamine ega ka muu jälitustegevus ju valu tekita.... Las riik toimetab niikaua, kui heaks arvab. Mõõnan, et hiljuti ilmnenud globaalse iseloomuga pealtkuulamiskandaalide taustal läheb kusagilt siit üldisem veelahe privaatsust veel mingil määral väärtustavate ja tänast infoühiskonda piirilt kummardavate vahel. Mina tahan selles diskussioonis edasiselt piirduda vaid väitega, et minu arvates ei suuna Otsuse kõnealune seisukoht meie kriminaalmenetluslikku praktikat õiges - st põhiõiguste kaitse parema tagatuse suunas jälitustoimingute tegemisel. Kuna ilmselt oleks keerukas rääkida sellest, et mingi ajavahemik ei lülitu küll mõistliku aja hulka, kuid on sellegipoolest ajaliselt mõõdetav, siis tuleb pidada loogiliseks Otsuse p-s 595 märgitut, et jälitustoiming (menetluse ajal, selle raames) ei käivita isiku suhtes menetluse aja kulgemist. Mida aga tegelikult tähendab väide, et menetlus (kui olemuslikult aja kulgev nähtus) kulgebki, aga menetluse aeg isiku suhtes mitte - see peab ilmselt jääma Riigikohtu järgmiste otsuste teemaks, võimalik et füüsikute osalusel. Pean kahjuks märkima, et ükski Otsuse p-des 592 -594 viidatud EIK lahenditest ei ole minu arusaamise kohaselt antud küsimuse lahendamisel päris täpselt asjakohane. Eriti visalt püüab Otsus otsida tuge EIK lahendist asjas Polz vs Austria. Mu meelest siiski ebaõnnestunult. Ma ei saa näiteks kuidagi nõustuda Otsuse p-s 594 sisalduva väitega, et kriminaalmenetluse mõistliku aja määramise seisukohalt ei ole mingit vahet sellel, kas me räägime kriminaalmenetluse välisest või kriminaalmenetluslikust jälitustegevusest. Sellise eristamise soovimatus on mulle tõesti arusaamatu: räägime ju siin väga konkreetselt kriminaalmenetluse sisesest mõistlikust ajast. Ja üldse - kas ikka peab ilmtingimata kangelaslikult leidma EIK praktikas õigustust

jälitustegevuse tunnistamisele mõistliku menetlusaja kontekstis „*persona non grata*“? Miks mitte vaadata ka teises suunas ja mõelda, et egas iseenesest ei ole ju välistatud, et riigisiselt tagatakse põhiõiguste paremat kaitset kui seda nõuaks EIK ebamäärane standard. Aga on veel üks probleem, millele tuleks Otsuse kõnealuse seisukoha valguses ilmselt varsti mõtlema hakata. Oletame, et jälitustoimingud isiku suhtes vältasid alustatud kriminaalmenetluse raames 4 aastat. Otsusest lähtuvalt peame ju oleme seisukohal, et need 4 aastat ei kuulu ei mõistliku ega ka üldse mitte mingisuguse menetlusaja hulka, et need on seega ajavälised (kas ka ruumivälised?) nähtused. Oletame edasiselt, et isik saab kunagi kauges tulevikus teada tema suhtes asetleidnud jälitamisest, ta vaidlustab selle ja see jälitustegevus tunnistatakse õigusvastaseks. Nüüd tuleb ilmselt kuidagi lahendada dilemma, et kas ja kuidas saab välja mõista hüvitist seoses ebaseadusliku jälitustegevusega, kui ajalis-ruumiliselt ei olnud seda jälitustegevust üldse olemas. Ülesanne ei ole kerge aga õigusteadusele kindlasti ka mitte ületamatu. Ja selle teema lõpetuseks ning järgmise alustamiseks selline retooriline küsimus, et kas Otsuse p 593 lõpus on ikka korrektne väita, et jälitustegevuse tulemina asetleidvate põhiõiguste riivete vastu ei pea meid kaitsma mitte mõistliku menetlusaja nõue, vaid hoopis teised õiguslikud garantiid nagu nt *ultima ratio* - põhimõte.

5. Vaadagemgi siis järgnevalt, et kuidas on Otsuses sisustatud *ultima ratio* - põhimõtet kui jälitustegevuse põhiõiguslikkuse tagamise õiguslikku garantiid. Seda problemaatikat käsitletakse Otsuse punktides 765-792. Esmalt tõdetakse Otsuse p-des 774 ja 775, et käesolevas kriminaalasjas tõendina kasutatud jälitusteabe kogumise aluseks olnud Tallinna Linnakohtu ja Harju Maakohtu määruste (kohtu lubade) põhjendused ei vasta KrMS § 110 lg-s 1 sätestatud jälitustoimingu lubatavuseks vajaliku *ultima ratio* -põhimõtte kontrollimise nõuetele. Otsuses nõustutakse kassaatoritega selles, et lubades ei ole välja toodud ühtegi konkreetset - kriminaalasja tehivoludest ja uurimise käigust lähtuvat - põhjendust selle kohta, millised asjaolud välistavad tõendite kogumise muude menetlustoimingutega või raskendavad seda oluliselt. Järgnevalt käsitleb kolleegium aga küsimust, et kas see, et jälitustoimingu lubades puudus KrMS § 110 lg-s 1 sätestatud eelduste nõuetekohane põhistus, tingib nende lubade alusel kogutud tõendite lubamatuse. Senise (see tähendab Otsuse eelse) võrdlemisi pikaajalise kohtupraktika kohaselt tähendas *ultima ratio*- põhimõtte rikkumine jälitustegevuseks loa andmisel, kooskõlas sel ajal kehtinud KrMS §-ga 111, koheselt ka jälitustegevusega saadud tõendi lubamatust. Otsusega pööratakse seda kohtupraktikas juurdunud seisukohta kui mitte 180 kraadi, siis vähemalt 160 kraadi. Nii märgitakse Otsuse p-s 778, et „jälitustoimingu loa ebapiisav põhistus ei ole samastatav loa puudumisega. Asjaolu, et kohus on jätnud jälitustoimingu tegemise aluseks olnud loa andmise nõuetekohaselt argumenteerimata, ei tähenda, nagu oleks jälitustoiming tehtud väljaspool kohtulikku kontrolli täitevvõimu omavolina. Jälitustoiminguid tegeva uurimisasutuse pädevuses ei ole otsustada, kas kohtu põhistus jälitustoimingu loa andmise kohta on piisav. Kontrollides jälitustoiminguks nõutava kohtu loa olemasolu, on uurimisasutus õigustatud lähtuma formaliseerituse printsiibist ja võtma aluseks kohtumääruse resolutiivosa. Juhul kui sellega on konkreetse jälitustoimingu tegemine lubatud, on ka uurimisasutus jälitustoimingut tehes KrMS § 112 lg 3 nõudeid järginud“. Seisukohta, et kõnealuste jälitustoimingute ajal kehtinud regulatsiooni kohaselt tuli teineteisest väidetavalt selgelt lahuda hoida jälitustoiminguks kohtu loa andmist ja jälitustegevusega tõendi saamist (ja et seega seaduserikkumine loa andmisel ei saanud mõjutada jälitustoiminguga tõendi saamise lubatavust) on Otsuses püütud põhjendada sellega, et erinevalt omaaegselt KrMS §-st 111 on seadusandja pidanud vajalikuks 1. jaanuaril 2013 jõustunud KrMS § 126¹ lg 4 tekstis tõepoolest eraldi rääkida vältimatust vajadusest järgida seaduse nõudeid nii jälitustoimingu loa taotlemisel ja andmisel, kui ka jälitustoimingu tegemisel. Olen siiski veendunud, et kõnealune seadusmuudatus on käsitatav eranditult vaid seaduse täpsustusena. Ei enam.

Loodetavasti teenib see tulevikus selgemalt põhiõiguste tagamise huvisid. Loodetavasti ei ole seda muudatust tehtud käesolevas kohtuasjas omaaegse KrMS § 111 kitsendava tõlgendamise võimaldamiseks. Olen sügavalt veendunud selles, et eeluurimiskohtuniku luba (ja seaduses sätestatud nõuete täitmine loa andmisel) mingiks menetlustoiminguks kuulub lahutamatult selle menetlustoimingu kui terviku seaduslikkuse nõuete hulka. Kas on näiteks võimalik kuidagi eristada kohtu vahistamismäärust vahistamisest enesest (öeldes, et vahistamismäärus on marginaalia ja tähtis on vahistamise enese seaduslikkus)? Aga mida siis õieti saab hõlmata tõendi saamise seaduslikkus jälitustoimingu tegemisel, kui me mõttes eemaldame tõendi saamisest kõik kohtu loaga seonduva? Siis oleme ju eemaldanud ka näiteks tähtajad, sest ka need on kohtu loas. Järele jäävad siis ilmselt eeskätt jälitusseadmete tehnilised kirjeldused ja optimeerimisreeglid nende paigaldamiseks. Ehk teisisõnu jääb järele see, mis ei ole eriti käsitatav seaduse nõuetena ja mis lisaks kõigele muule jääb väga-väga pikaks ajaks riigisaladusega kaetuks. Kahtlemata on õige see, et ka kohtuasja arutav kohus peab kontrollima, kas jälitustoiminguks loa andmisel on järgitud *ultima ratio*-põhimõtet. Olles seisukohal, et selle põhimõtte rikkumine jälitustoiminguks loa andmisel oli käsitatav seaduserikkumisena, ei saa ma nõustuda sellega, et asja sisuliselt lahendavad kohtud saavad tagantjärele eeluurimiskohtuniku kõnealuse vea heastada. See selleks. Mis mind aga tõsiselt murelikuks teeb, on need võimalikud järeldused, mida võidakse teha Otsuse p-des 781-791 märgitust. Kas Otsusest tuleks aru saada selliselt, et kuigi täna on seaduse rikkumisena käsitatavad ka eeluurimiskohtuniku eksimused *ultima ratio* - põhimõtte rikkumisel, siis jälitustegevusega saadud tõendi lubamatust ei tingi need rikkumised enam kunagi: asja lahendav kohtunik tuleb appi ja parandab vead? Lõpetuseks: kahtlemata on õige, et omaaegne § 111 oli põhiõiguste tagamiseks rangem nt EIK standardist. Aga see oli seadusandja selge valik põhiõiguste tagamiseks olemuslikult väga põhiõigusteriivselises valdkonnas. Seadusandja sellise valiku muutmiseks ja sisuliselt siis *ultima ratio*-põhimõtte tühistamiseks oleks Riigikohus minu arvates pidanud tagama ärakuulamisõiguse ka seadusandjale. Ilma seda tegemata on minu arvates toimitud üllatuslikult (vt ka eelnevalt p-s 3 märgitust).

6. Minu arusaamise kohaselt on Otsuses üllatuslikult toimitud ka KrMS § 339 lg 1 p-s 7 ja lg-s 2 ning §-s 341 sätestatu käsitlemisel-tõlgendamisel. Seda problemaatikat analüüsitakse Otsuse p-des 686-708.

6.1. Kokkuvõtvalt on siin küsimus sellest, et kas kõik kohtuotsused peavad olema põhjendatud ja kuidas tuleks kõrgema astme kohtul põhjendamiskohustuse rikkumise tuvastamisel toimida. Ma ei saa paraku kuidagi nõustuda Otsuse punktist 695 läbi kumava seisukohaga, nagu ei oleks umbes 10 aasta jooksul enne KrMS § 305¹ kehtestamist 1. septembril 2011 Eesti kriminaalmenetlusõiguses üldse kehtinud üldist kohtulahendite põhjendamise kohustust (ega ka nõuet, et kohtulahendid peavad olema seaduslikud). See seisukoht soovib väga olla samasuguse põhjendusargumendi rollis, nagu väide, et omaaegsest KrMS §-st 111 ei tulenenud nõuet, et ka kohtu jälituslubade osaline ebaseaduslikkus tähendas jälitustoimingu saadud tõendi lubamatust. Võiks öelda nii, et kohtu põhjendamiskohustus on kohtumenetluse õigusele immanentselt omane. See lähtub põhimõtteliselt juba PS §-st 3, kriminaalmenetlusõiguse printsiipide süsteemist, aga näiteks ka KrMS §-dest 306, 312 ja kahtlemata ka § 339 lg 1 p-st 7 ning lg-st 2. Mulle jääb täiesti arusaamatuks, kuidas saab KrMS § 339 lg 1 p-st 7 (mille kohaselt on kriminaalmenetlusõiguse absoluutseks rikkumiseks kohtuotsuses põhjenduste puudumine) jätta välja lugemata kohustust, et kohtuotsus peab olema põhjendatud. Muide - kusagil seaduses ei ole sätestatud otsesõnu n-õ positiivse (positivistliku) kohustusena, et kohtuotsuse resolutiivosa järeldused peavad vastama tõendamiseseme tuvastatud asjaoludele. Kas sellest võib siis järeldada, et sellise kohustuse

rikkumise käsitamisel KrMS § 339 lg 1 p-s 8 kriminaalmenetlusõiguse olulise rikkumisena puudub õiguslik tähendus? Õnneks sellist seisukohta ei ole Riigikohus veel väljendanud.

6.2. On õige, et kohtuotsuse põhjendamise ja põhjendamiskohustuse rikkumise temaatika on väga keerukas ning seni ei ole sellele (ka meie) teoorias ja praktikas suudetud väga häid lahendusi pakkuda. Vältimatult tungivad sellesse diskussiooni pragmaatilised argumendid (Kas siis tõesti igasugune põhjendamiskohustuse rikkumine on oluline rikkumine KrMS § 339 lg 1 tähenduses? Aga mõistlik aeg? jne). Asja muudab veel keerukamaks seegi, et põhimõtteliselt võib ka materiaalõiguse mistahes ebaõiges kohaldamises näha samaaegselt ka põhjendamiskohustuse rikkumist. Või siis selline vana probleem retoorilise küsimuse kujul, et kui jätta maakohu põhjendamiskohustuste rikkumine KrMS § 339 lg 1 p 7 järgi kvalifitseerimata, siis mis stimuleerib maakohut põhjendamiskohustust täitma? Õige! Kohtunike distsiplinaar karistused. Aga kas menetlusõigusliku probleemi lahendamine vaid distsiplinaarjõuga on nõ jätkusuutlik?

6.3. Õige on seegi, et nii nagu märgitakse Otsuse p-s 691, on senises kohtupraktikas loetud KrMS § 339 lg 1 p 7 rikkumisteks väga erinevaid eksimusi kohtuotsuse põhjendamisel. Seega vastab ka tõele, et aja jooksul välja kujunenud kohtupraktikas ei piirdu arusaamaga, et kõnealune rikkumine tähendab vaid olukorda, mil kohtuotsuses ei ole absoluutselt ega midagi põhjendatud. Vaevalt oleks selline seisukoht saanud olla kooskõlas seadusandja aruka mõttega. Ja vaevalt et selliseid kohtuotsuseid ka olemas on, mida ei ole absoluutselt põhjendatud (mõistetavalt ei peeta siinjuures silmas nn resolutiivotsuseid).

6.4. Õigeks ei saa ma aga pidada Otsuse p-s 692 märgitud, et selles punktis loetletud Riigikohtu lahendites (otsus nr 3-1-1-8-05 jt) on Riigikohus sisuliselt KrMS § 339 lg 1 p 7 rikkumist käsitanud hoopis KrMS § 339 lg 2 rikkumisena. Selline järeldus on mu meelest selgelt lugejat eksitav. Kõigis kõnealustes lahendites on Riigikohus väga selgelt öelnud, et näeb siin mingit muud rikkumist (ütlustes vastuolud kõrvaldamata; konkretiseerimata KarS §-s 142 ettenähtu kuriteo objektiivne koosseis, otsuse rajanemine ebausaldusväärse tunnistaja ütlustele jne), mida ei saa käsitada põhjendamiskohustuse rikkumisena KrMS § 339 lg 1 p 7 mõttes.

6.5. On täiesti võimalik, et kohtu põhjendamiskohustuse rikkumise hindamine oleks väärinud seadusandja täiendavat sekkumist ja ehk oleks seejuures seadusandjale abiks võinud olla ka võrdlus meie kohtumenetluse teiste harudega (Otsuse p 698). Kuid see, et Riigikohus on Otsuses kõigepealt sedastanud, et maakohus on rikkunud põhjendamiskohust ja seejärel öelnud, et see ei ole käsitatav KrMS § 339 lg 1 p 7 rikkumisena, on vähemalt üllatav mulle ja võimalik, et ka menetlusosalistele. Ilmselt oleks raske eitada, et Otsusega on KrMS § 339 lg 1 p 7 sisuliselt „tühjaks kirjutatud“ ja antud kõrgema astme kohtu(te)le vaba kaalutusõigus otsustada, millise põhjendamiskohustuse rikkumisel kuidas toimida.

7. Olen samas seda meelt, et KrMS § 339 lg 1 p 7 senikehtinud tõlgenduskaanonite kohaselt ei oleks põhjust olnud maakohu otsuse puhul rääkida selles põhjenduste puudumisest KrMS § 339 lg 1 p 7 mõttes. Täiesti õigesti on Otsuse p-s 702 (viitega RK varasemale lahendile nr 3-1-1-139-05) märgitud, et kohtu põhjustuste ekslikkus ei ole samastatav nende puudumisega. Otsuse teiste põhjenduste valguses olekski olnud võimalik (ilma menetlusrevolutsiooniliste üllatusteta) asuda seisukohale, et maakohu seisukohad jälitustegevusega saadud tõendite lubamatuse suhtes olid lihtsalt ekslikud ja seetõttu võis ringkonnakohus asuda KrMS § 339 lg-st 2 lähtuvalt kaaluma, kas ta saab ise viga parandada. Mul on siiski väike kahtlus, et

tulevikus kipuvad ringkonnakohtud sarnaste rikkumiste tuvastamisel üsna veendunult väitma, et nemad küll ise sellist viga parandada ei saa.

Riigikohtunik Eerik Kergandberg